

Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin dördüncü konfransı keçirilib

Özbəkistanın paytaxtı Daşkənd şəhərində Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin dördüncü konfransı keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbə-sindən verilən məlumata görə, "Bandunq Ruhunun 70 illiyinin qeyd olunması: Bandunq prinsiplərinin dəstəklənməsində parlamentlərin rolu" mövzusunda həsr olunmuş konfransa Milli Məclisin və Parlament Şəbəkəsinin Sədri Sahibə Qafarova sədrlik edib.

Azərbaycan parlamentinin spikeri Sahibə Qafarova açılışdakı çıxışında bu tədbirin təşkilində göstərdikləri həmrəylik və dəstəyə görə Parlamentlərarası İttifaqın prezidenti Tulia Aksona, təşkilatın baş katibi Martin Çunqonqa və Özbəkistan Respublikası Ali Məclisi Senatının Sədri Tənzilə Narbayevaya təşəkkürünü bildirib.

Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin 4-cü Konfransının Bandunq Bəyannaməsinin qəbulunun ildönümünə təsadüf etməsi baxımından da əlamətdar olduğunu deyən spiker Sahibə Qafarova vurğulayıb ki, bu ay Qoşulmama Hərəkatının yaradılmasının əsasını qoyan Bandunq prinsiplərinin 70 illiyi qeyd olunur. Ötən illər göstərir ki, Bandunq prinsipləri heç vaxt öz etibarlılığını itirməyib. Əksinə, beynəlxalq münasibətlərdəki mövcud proseslər göstərir ki, Bandunq prinsipləri bu gün üz-ləşdiyimiz mürəkkəb çağırışlarla mübarizə üçün hərəkət-verici qüvvə kimi qəbul edil-məlidir. Suverenlik, ərəzi bütövlüyü, bərabərlik, daxili işlərə qarışmamaq, ədalətə hörmət və beynəlxalq öhdəliklər kimi prinsiplərə ciddi əməl olunması bütün xalqların dinc yanaşı yaşaması və daha yaxşı gələcək naminə səmərəli əməkdaşlığı üçün vacibdir.

Milli Məclisin Sədri vurğulayıb ki, ölkələrimiz Qoşulmama Hərəkatının işinə cəlb olunmaqla bu prinsipləri mənimsəməkdə və onlara sadıq qalmaqda əzmkar olublar. Digər tərəfdən, parlamentlərimiz Bandunq prinsiplərində təsbit olunmuş idealların və məqsədlərin həyata keçirilməsində mühüm rol oynamaq arzusu ilə çıxış ediblər. Bu yanaşma tək-cə bu prinsiplərin irəliləyişin-

də hökumətlərimizə dəstək verməyə hazır olduğumuzu deyil, həm də sülh, ədalət və davamlı inkişaf naminə parlamentlərarası əməkdaşlığın potensialına möhkəm inamı göstərir. Bu mənada, Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsi bizim ümumi baxışımızı əks etdirir.

2019-2024-cü illərdə Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etdiyini xatırladan spiker Sahibə Qafarova deyib ki, 2019-cu ildə Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilən 18-ci Zirvə Toplantısında Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın sədrlik prioritetlərini və fəaliyyətini Bandunq prinsipləri əsasında quracağını, ədaləti və beynəlxalq hüquq normalarını qətiyyətlə müdafiə edəcəyini, Qoşulmama Hərəkatının rolunu və nüfuzunu daha da artırmaq üçün çalışacağını vurğulayıb. Qoşulmama Hərəkatının Sədri kimi Prezident İlham Əliyevin bir sıra təşəbbüsləri hərəkət üzvləri arasında həmrəyliyin, qarşılıqlı dəstəyin və çoxşaxəli əməkdaşlığın gücləndirilməsi, habelə onun institusional inkişafı üçün həyati əhəmiyyət kəsb edib. Milli Məclisin Sədri Parlament Şəbəkəsinin yaradılmasını da Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin mühüm nailiyyətlərindən biri kimi qiymətləndirib.

Parlament Şəbəkəsinin 2021-ci ilin noyabrında Madriddə Parlamentlərarası İttifaqın 143-cü Assambleyası çərçivəsində keçirilən konfransda yaradıldığını xatırladan spiker Sahibə Qafarovanın sözlərinə görə, həmin vaxtdan bu günədək Parlament Şəbəkəsinin üç konfransı keçirilib. Bu tədbirlərdə 70 ölkədən, 15 beynəlxalq təşkilatdan olmaqla, iştirakçıların ümumi sayı 1000 nəfərdən çox olub. Sahibə Qafarova deyib ki, hər bir konfransda iştirakçıların sayı əvvəlki illə müqayisədə daha da artıb ki, bu da Parlament Şəbəkəsinə artan marağın nəticəsidir. Bu gün Parlament Şəbəkəsi Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin parlamentlərinin yarısından çoxunu təmsil edir.

Azərbaycan parlamentinin Sədri həmçinin deyib ki, hər bir konfrans Şəbəkənin institusional inkişafı baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edib. Belə ki, Bakı Konfransı təşkilatın Əsasnaməsini, rəsmi loqosunu və bayrağını qəbul edib, sədr və 3 sədr müavini seçilib. Manama Konfransı Şəbəkənin iş üsullarını daha da inkişaf etdirib və təkmilləşdirib. Cenevrə Konfransı Büronun və 4 daimi komitənin yaradılması haqqında qərarlar qəbul edib.

Bunlarla yanaşı, digər təşkilatlarla institusional dialoqun inkişaf etdirilməsi də Parlament Şəbəkəsinin əsas diqqət mərkəzində olan məsələlərdən biri olub. Milli Məclisin Sədri deyib ki, hazırda Parlament Şəbəkəsi 6 təşkilatda müşahidəçi statusuna malikdir, 7 təşkilat isə Şəbəkədə müşahidəçi statusu alıb. Həmçinin 7 təşkilatla Anlaşma Memorandumu imzalamaqla, Şəbəkə beynəlxalq əməkdaşlıqda iştirakını daha da genişləndirib.

Çıxışına davam edən Sahibə Qafarova bildirib ki, Parlament Şəbəkəsi həm də ideya və məqsədlərini təbliğ etmək niyyəti ilə parlamentlərimizin

beynəlxalq platformalarda təmsil olunmasında da fəallıq göstərib. O, Parlament Şəbəkəsinin Sədri kimi bir sıra mühüm tədbirlərdə iştirak etdiyini bildirib. Şəbəkəyə üzv dövlətlərin parlamentlərinin və beynəlxalq təşkilatların rəhbərliyi ilə 60-dan çox ikitərəfli görüş keçirilib, dialoq və əməkdaşlığın gücləndirilməsi məsələləri müzakirə edilib. Eyni zamanda təşkilatın Katibliyi parlamentlər arasında mühüm təmas nöqtəsi kimi fəaliyyət göstərməklə yanaşı, maraqlandırmə tədbirlərində də fəal olub.

Parlament Şəbəkəsinin Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin parlamentləri arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişafı üçün də çox mühüm və faydalı platforma olduğunu söyləyən Sahibə Qafarova Azərbaycan Milli Məclisində hərəkata üzv dövlətlərin parlamentləri ilə əməkdaşlıq üzrə əlavə 20 parlament dostluq qrupu yaradıldığını, bu dostluq qruplarının üzv parlamentlərlə əlaqələrimizi daha da genişləndirmək məqsədini əks etdirdiyini söyləyib. Ümumilikdə Milli Məclisdə fəaliyyət göstərən 104 dostluq qrupun-

dan 49-u Şəbəkənin parlamentlərini əhatə edir.

Çıxışının sonunda Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinə daha da inkişaf etdirmək və əməkdaşlığımızı dərinləşdirmək üçün yaxşı imkanlar var. O, üzv parlamentləri bu prosesdə fəal iştirak etməyə və ümumi məqsədlərin təşviqi istiqamətində birgə işi davam etdirməyə çağırıb.

Sonra konfransda çıxış edən Parlamentlərarası İttifaqın prezidenti Tulia Akson, təşkilatın Baş katibi Martin Çunqonq, Özbəkistan Respublikası Ali Məclisi Senatının Sədri Tənzilə Narbayeva, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Numan Kurtulmuş, Pakistan İslam Respublikası Senatının sədri Seyid Yusuf Rza Gilani, Belarus Milli Assambleyası Respublika Şurasının sədri Natalya Koçanova, Misir Nümayəndələr Palatasının sədri Hanafi Gebali, Mərakeş Krallığı Müşavirlər Palatasının sədri Sidi Mohamed Ould Ər-Rəşid, Nepal Federal Parlamentinin Nümayəndələr Palatasının sədri Dev Raj Gimire, Maldiv Xalq Məclisinin sədri

Abdulahem Abdulla və digərləri konfransın mövzusunun aktuallığı, müasir beynəlxalq münasibətlərdə Bandunq prinsiplərinin dəstəklənməsinin vacibliyi ilə bağlı fikirlərini səsləndiriblər. Çıxış edənlər Azərbaycanın sədrliyi ilə Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin yaradılması və institusional inkişafı, təşkilatın beynəlxalq rolunun artırılması istiqamətində görülən işləri yüksək qiymətləndirərək, ölkəmizə bu sahədəki geniş fəaliyyətdən ötrü minnətdarlıqlarını bildiriblər. Həmçinin təşkilati məsələlərlə bağlı müxtəlif təkliflər irəli sürülüb.

Sonra konfransın gündəliyində duran bir sıra təşkilati məsələlərə baxılıb. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinə sədrliyinin növbəti 3 illik dövr üçün yenilənməsinə, həmçinin sədr müavinlərinin də səlahiyyət müddətinin növbəti dövr üçün artırılmasına dair qərar qəbul olunub. Bu qərar layihəsinin müzakirəsi zamanı Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin parlamentlərinin böyük əksəriyyəti sədr və müavinlərin səlahiyyət müddətlərinin yenilənməsi məsələsinə dəstək göstəriblər.

Konfransda həmçinin Şəbəkəyə üzv parlamentlərin yekdil mövqeyini ifadə edən və bir sıra mühüm müddəaların əks olunduğu Daşkənd Bəyannaməsi qəbul olunub. Bəyannamədə digər məsələlərlə yanaşı, Parlament Şəbəkəsinin institusional çərçivəsinin daha da inkişaf etdirilməsi, o cümlədən büro və daimi komitələrin fəaliyyətlərinin təmin olunması, Şəbəkənin mənzil qərargahının yaradılması istiqamətində müzakirələrin davam etdirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb. Sənəddə həmçinin Bakı İqlim Birliyi Paktına və COP29-un mühüm nəticələrinə, Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərdə öz yaşayış yerlərini zor gücü ilə dəyişməyə məcbur qalmış insanların, o cümlədən Qərbi Azərbaycan İcmasının öz evlərinə sülh yolu ilə təhlükəsiz şəraitdə və ləyaqətlə geri qayıdışı hüququna dəstək ifadə edilib.

"Azərbaycan"